

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2017 roku

Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Kazimierz Firlej
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Boczek

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2017 roku w Suchej Beskidzkiej na rozprawie

sprawy z wniosku A. K. i M. K.

z udziałem (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K.

o ustanowienie służebności przesyłu

postanawia:

1. ustanowić służebność przesyłu, obciążającą działkę nr (...), położoną w M., nr jedn. rej. G. (...), obręb nr (...) M., dla której Sąd Rejonowy w Suchej Beskidzkiej IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), na rzecz przedsiębiorcy (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K., polegającą na tym, że przedsiębiorca ten może korzystać z urządzeń przesyłowych: napowietrznej linii energetycznej średniego napięcia 15 kV, zasilającej stację transformatorową (...), wraz

ze słupem średniego napięcia, będącym jej nośnikiem i podziemnej linii kablowej średniego napięcia 15 kV, prowadzonej w rurze ochronnej, od stacji Z-T2, do słupa linii 15 kV w M. – w pasie wyżej opisanej działki, o powierzchni 40 m², oznaczonym kolorem jasnobrązowym, na mapie do ustalenia służebności przesyłu z dnia 1 lipca 2016 roku mgr inż. K. B. (1), organ prowadzący państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny: Starosta S., identyfikator ewidencyjny materiału zasobu – operatu technicznego: P. (...)(...), data wpisania operatu technicznego do ewidencji materiałów zasobu: 11.08.2016r., stanowiącej załącznik do jej opinii z dnia 25 sierpnia 2016 roku, która to mapa stanowi integralną część tego postanowienia, przy czym wskazany wyżej przedsiębiorca będzie miał prawo do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji wyżej wymienionych urządzeń przesyłowych lub ich instalacji, wraz z prawem wejścia i wjazdu na opisany wyżej teren odpowiednim sprzętem przez czas nieoznaczony;

2. zasądzić od uczestnika (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz wnioskodawców A. K. i M. K., solidarnie, kwotę 2.778 zł (dwa tysiące siedemset siedemdziesiąt osiem złotych) z tytułu wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu;

3. zasądzić od uczestnika (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz wnioskodawców A. K. i M. K., solidarnie, kwotę 200 zł (dwieście złotych) z tytułu opłaty od wniosku, kwotę 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) z tytułu zaliczki na opinię biegłego i kwotę 257 zł (dwieście pięćdziesiąt siedem złotych) z tytułu kosztów zastępstwa prawnego;

4. nakazać pobrać od uczestnika (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej kwotę 4.947,67 zł (cztery tysiące dziewięćset czterdzieści siedem 67/100 złotych)

z tytułu wydatków wyłożonych ze Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Rejonowego w Suchej Beskidzkiej

z dnia 25 maja 2017 r., sygn. akt I Ns 199/15

Wnioskiem z dnia 10 czerwca 2014 r. (k. 3) wnioskodawcy A. K. i M. K., działając przez pełnomocnika (pełnomocnictwo k. 8), wniesli o:

- ustanowienie na mocy art. 305¹ k.c. służebności przesyłu obciążającej nieruchomość stanowiącą działkę ewid. położoną w M., o nr (...), objętą księgą wieczystą nr (...), na rzecz uczestnika (...) S.A. z siedzibą w K., której treścią jest znoszenie istnienia na nieruchomości obciążonej i w przestrzeni nad powierzchnią tej nieruchomości urządzeń przesyłowych – napowietrzna linia energetyczna średniego napięcia 15 kV, zasilająca stację transformatorową (...), wraz z słupem średniego napięcia będącym jej nośnikiem, oraz prawa korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem na czas nieoznaczony;
- zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawców tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności na przeszłość na ww. działce w wysokości 50 000,00 zł;
- zasądzenie od uczestnika na rzecz wnioskodawców zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Wnioskodawcy wskazali, że przedmiotowa nieruchomość stanowi ich współwłasność w ramach wspólności majątkowej małżeńskiej. Na jej terenie w 1982 r. został umieszczony słup energetyczny wchodzący w skład linii przesyłowej średniego napięcia 15 kV, będący nośnikiem tej linii, którego użytkownikiem jest uczestnik. W dniu 10 września 2013 r. wnioskodawcy wezwali uczestnika pisemnie do zapłaty wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntu oraz do odpłatnego ustanowienia służebności przesyłu. Uczestnik wskazał, że nie widzi podstaw do uwzględnienia ich roszczeń, z uwagi na uregulowanie stanu prawnego tych urządzeń poprzez ich nabycie w drodze zasiedzenia. Wnioskodawcy podnieśli, że nie zgadzają się z takim stanowiskiem uczestnika, z uwagi na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 9 grudnia 2009 r., sygn. akt IV CSK 291/09. W ich ocenie zasiedzenie nastąpić mogłoby dopiero w 2019 r.

W odpowiedzi na wniosek z dnia 24 lipca 2014 r. (k. 32) uczestnik (...) S.A. z siedzibą w K., działając przez pełnomocnika (pełnomocnictwo k. 38), wniósł o oddalenie wniosku oraz zasądzenie na rzecz uczestnika kosztów postępowania.

Uczestnik potwierdził istnienie na nieruchomości wnioskodawców urządzenia elektroenergetycznego, stanowiącego jego własność. Wskazał, że jego zadaniem linia energetyczna została wybudowana w latach 70-tych ubiegłego wieku, o czym świadczy plan sieci, a na pewno istniała przed rokiem 1982. Uczestnik podniósł zarzut zasiedzenia służebności gruntowej co najmniej w 2012 r. podając, że sieć ta od daty jej wybudowania jest nieprzerwanie eksploatowana przez spółkę uczestnika i jej poprzedników prawnych, nie zmieniła przebiegu na nieruchomości wnioskodawców. Urządzenie jest widoczne bez dodatkowych zabiegów, jest ono urządzeniem trwałym. Powołał się również na orzecznictwo Sądu Najwyższego: postanowienie z dnia 4 października 2006 r., sygn. akt II CSK 119/06, uchwałę z dnia 21 października 1994 r., sygn. akt III CZP 132/94 i wyrok z dnia 12 grudnia 2008 r., sygn. akt II CSK 389/08. Uczestnik na wypadek niepodzielenia przez Sąd stanowiska uczestnika, z ostrożności podniósł, że wynagrodzenie za służebność w żądanej przez wnioskodawców kwocie jest wygórowane.

Pismem z dnia 15 grudnia 2014 r. (k. 83), w odpowiedzi na stanowisko uczestnika, wnioskodawcy zaprzeczyli, aby linia miała zostać posadowiona na ich nieruchomości już w latach 70-tych. Jednocześnie podkreślili, że jeżeli linia energetyczna powstała w latach 70-tych to ewentualne zasiedzenie służebności mogło nastąpić na rzecz Skarbu Państwa, a w związku z tym uczestnik powinien wykazać fakt przeniesienia posiadania przez swojego poprzednika, czego nie uczynił.

Pismem z dnia 20 czerwca 2015 r. (k. 154) pełnomocnik wnioskodawców rozszerzył żądanie wniosku wnosząc o:

- ustanowienie na mocy art. 305¹ k.c. służebności przesyłu obciążającej nieruchomość stanowiącą działkę ewid. położoną w M., o nr (...), objętą księgą wieczystą nr (...), na rzecz uczestnika (...) S.A. z siedzibą w K., której treścią jest znoszenie istnienia na nieruchomości obciążonej oraz pod jej powierzchnią urządzeń przesyłowych – linii kablowej prowadzonej w rurze ochronnej stalowej, od stacji Z-T2 do słupa linii 15 kV w M., której dokładne położenie i zakres oddziaływania na nieruchomość obciążoną zostanie ustalone przez biegłego geodetę w toku postępowania, oraz prawa korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych lub ich instalacji wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem na czas nieoznaczony.

Konieczność rozszerzenia żądania wniosku wynika z ujawnienia dodatkowych okoliczności, tj. istnienia pod powierzchnią nieruchomości elektrycznej linii kablowej, powiązanej z napowietrzną linią energetyczną średniego napięcia 15 kV.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nieruchomość położona w M. przy ul. (...), stanowiąca działkę ewid. o nr (...), o pow. 0,0908 ha, objęta księgą wieczystą nr (...), stanowi własność wnioskodawców M. K. i A. K. na zasadzie wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej.

Dowód: wypis z rejestru gruntów nr jedn. rej. G. (...) (k. 12-13, 113), odpis zwykły księgi wieczystej nr (...) (k. 15, 114-117)

Przez przedmiotową nieruchomość przebiega linia elektroenergetyczna napowietrzna średniego napięcia 15 kV, zasilająca stację transformatorową (...) wraz ze słupem średniego napięcia, rozkracznym (aowym) krańcowym typu RK-2 ŻN/12 z zabudowaną głowicą kablową, będącym jej nośnikiem oraz podziemna linia kablowa średniego napięcia 15 kV z kablem typu HAKnFtA 3 x 70/mm, poprowadzona w rurze ochronnej od stacji Z-T2, do słupa linii 15 kV, zaznaczona na mapie do ustalenia służebności przesyłu z dnia 1 lipca 2016 r., sporządzonej przez mgr inż. K. B. (1), oznaczeniem „eS”.

Właścicielem przedmiotowych linii energetycznych jest uczestnik postępowania (...) S.A. z siedzibą w K..

Dowód: fotografie (k. 14, 118), kserokopia mapy ewidencyjnej (k. 20), cz. opinia wstępna biegłego z zakresu instalacji, sieci i urządzeń elektroenergetycznych z dnia 2 lipca 2015 r. (k. 157), cz. opinia biegłego sądowego z zakresu instalacji, sieci i urządzeń elektroenergetycznych z dnia 12 października 2015 r. (k. 185), zeznania świadka Ł. K. (k. 100/2)

Przedmiotowa linia energetyczna powstała przed 1982 r. Nie była przebudowywana.

Dowód: zeznania świadka Ł. K. (k. 100/2)

Powierzchnia zajmowana przez służebność wynosi 40 m². Składają się na nią:

- dla sieci 15 kV pas szerokości 4,32 m (2 x 2,16 m) na odcinku 2,38 m do wschodniej granicy działki,
- dla słupa aowego pas szerokości 2,00 m (2 x 1,00 m) na odcinku 1,00 m,
- dla linii kablowej pasem szerokości 1,00 m (2 x 0,5 m) na odcinku od słupa do zachodniej granicy działki i w jej północno-zachodnim narożniku, na łącznej długości 23,36 m.

Pas służebności został oznaczony kolorem jasnobrązowym na mapie do ustalenia służebności przesyłu z dnia 1 lipca 2016 r. sporządzonej przez mgr inż. K. B. (1).

Dowód: opinia biegłego z zakresu geodezji i kartografii z dnia 25 sierpnia 2016 r. (k. 268)

Wynagrodzenie za ustanowienie służebności przesyłu o pow. 40 m² wynosi 2 778,00 zł.

Dowód: opinia biegłego rzeczoznawcy majątkowego z dnia 16 stycznia 2017 r. (k. 287)

Ustalenia Sądu znajdują uzasadnienie w przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

Opinia wstępna (k. 157) biegłego sądowego z zakresu instalacji, sieci i urządzeń elektrotechnicznych inż. R. D. (1) zawierała błędne oznaczenie działek oraz położenie słupa średniego napięcia, na co zwrócił uwagę uczestnik w piśmie z dnia 19 sierpnia 2015 r. (k. 169). Biegły przedłożył opinię z dnia 12 października 2015 r. (k. 185), do której zarzuty zgłosił pełnomocnik uczestnika, kwestionując ją w całości (pismo z dnia 18 stycznia 2015 r. k. 202). W odpowiedzi na podniesione zarzuty biegły sporządził opinię uzupełniającą z dnia 12 grudnia 2015 r. (k. 224) podtrzymując swoje stanowisko zawarte w poprzedniej opinii. Opinię uzupełniającą ponownie zakwestionował pełnomocnik uczestnika pismem z dnia 15 stycznia 2015 r. (k. 241).

Sąd nie podzielił wniosków opinii biegłego sądowego inż. R. D. (1), w zakresie w jakim ustalała ona obszar służebności przesyłu na 225,4 m², uwzględniając w tym zakresie stanowisko uczestnika, który w piśmie z dnia 19 sierpnia 2015 r. (k. 169) wskazał wytyczne co do optymalnej szerokości dla linii napowietrznej i linii kablowej jakie obowiązują w (...) S.A. z siedzibą w K.. W ocenie Sądu zupełnie nieuzasadnione jest przyjęcie takiego zakresu służebności jak proponował biegły R. D., uwzględniającego drogę dojazdową do słupa czy wzdłuż linii. Sąd podzielił stanowisko uczestnika, który podnosił, że oględziny i przegląd linii możliwe są w pasie, w którym linia przebiega, a niejednokrotnie wiele prac wykonuje się wysięgnikami z dróg publicznych albo nieruchomości sąsiednich bez konieczności ingerencji ciężkim sprzętem w daną nieruchomość. Wjazd ciężkim sprzętem może mieć miejsce raz na kilka lub kilkanaście lat, a każda taka potrzeba wjazdu na nieruchomość ciężkim sprzętem i spowodowane tym szkody będą powodowały obowiązek przywrócenia nieruchomości do stanu poprzedniego lub zapłaty odszkodowania, niezależnie od uzyskanego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu. Ponadto zdaniem Sądu obciążenie nieruchomości służebnością przesyłu w pasie o szerokości ustalonej przez wymienionego biegłego, pozostawałoby zbędne dla przedsiębiorcy, obciążając niezasadnie nieruchomość.

W piśmie z dnia 17 lutego 2016 r. (k. 253) pełnomocnik uczestnika wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety w celu precyzyjnego ustalenia powierzchni nieruchomości zajętej pod urządzenia energetyczne i powierzchni pasa służebnego adekwatnego do faktycznych, stałych i niezmiennych potrzeb uczestnika korzystania ze służebności przesyłu. O sporządzenie opinii przez biegłego geodetę w celu dokładnego zlokalizowania urządzeń przesyłowych wniósł również pełnomocnik wnioskodawców (pismo z dnia 19 lutego 2016 r. (k. 258)

Opinia biegłej sądowej z zakresu geodezji i kartografii mgr inż. K. B. (1) z dnia 25 sierpnia 2016 r. (k. 268) nie była przez strony kwestionowana. Sąd podzielił jej wnioski w całości.

W celu oszacowania wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu Sąd zwrócił się o sporządzenie opinii do biegłej rzeczoznawcy majątkowego M. M., która przedłożyła opinię z dnia 16 stycznia 2017 r., uwzględniającą dwa warianty wysokości wynagrodzenia, tj. w oparciu o powierzchnię służebności ustaloną przez biegłego R. D. oraz powierzchnię ustaloną przez biegłą K. B.. Ze względów wskazanych powyżej Sąd ustalił wynagrodzenie za ustanowienie służebności w oparciu o powierzchnię służebności ustaloną przez K. B..

Uczestnik na poparcie swojego stanowiska w zakresie zasiedzenia służebności przesyłu załączył do akt szereg dokumentów. Część z tych dokumentów była nieczytelna (k. 40, 53-60), w związku z czym Sąd zwrócił się do uczestnika o ich ponowne przedłożenie, ale w jakości umożliwiającej ich odczytanie (k. 141, 119-147), co też uczestnik uczynił.

Ponadto uczestnik przedłożył dokumenty w postaci zarządzeń i decyzji, mających wskazywać na przejście posiadania przedmiotowych urządzeń na jego rzecz (k. 63-69). Z dokumentów tych trudno jednak jednoznacznie wywnioskować jakie urządzenia i jakie nieruchomości były przekazywane, w związku z czym Sąd nie poczynił na ich podstawie ustaleń w sprawie. Natomiast przedłożone przez uczestnika dowody w postaci map stanowią dowód istnienia określonego stanu począwszy od lat 70-tych ubiegłego wieku, jednakże Sąd podzielił stanowisko wnioskodawców, że nie jest możliwe ustalenie jakiej linii i jakiej działki dotyczyły.

Sąd zważył co następuje:

Stosownie do art. 305¹ k.c. nieruchomość można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 k.c. (służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne) prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Jeżeli przedsiębiorca odmawia zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu, a jest ona konieczna do korzystania z urządzeń, o których mowa wyżej, to - zgodnie z art. 305² § 2 k.c. - właściciel nieruchomości może żądać odpowiedniego wynagrodzenia w zamian za ustanowienie służebności przesyłu.

Zgodnie z art. 43¹ k.c. przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, o której mowa w art. 33¹ § 1 k.c. prowadząca we własnym imieniu działalność gospodarczą lub zawodową. Ustanowienie służebności przesyłu jest możliwe tylko na rzecz takiego przedsiębiorcy, który jest właścicielem urządzeń, służących do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz innych urządzeń podobnych lub który zamierza wybudować takie urządzenia (art. 49 § 1 k.c.).

Uczestnik postępowania (...) S.A. z siedzibą w K. jest w zakresie praw i obowiązków związanych z dostawą energii elektrycznej przedsiębiorcą w rozumieniu art. 43¹ k.c. oraz właścicielem urządzeń sieci infrastruktury posadowionych na nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawców. Okoliczności te nie były sporne pomiędzy uczestnikiem postępowania, a wnioskodawcami.

Dokonując analizy materiału dowodowego Sąd uznał, iż ustanowienie na rzecz uczestnika postępowania służebności przesyłu jest konieczne dla właściwego korzystania z przebiegającego przez nieruchomość wnioskodawców linii elektroenergetycznych i umożliwienia przesyłania energii elektrycznej okolicznym zainteresowanym odbiorcom. Do określenia zakresu służebności przesyłu Sąd posłużył się opinią biegłej z zakresu geodezji.

Wobec powyższego Sąd uznał, iż w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do ustanowienia na nieruchomości położonej w M., składającej się z działki nr (...), służebności przesyłu napowietrznej linii energetycznej średniego napięcia 15 kV, zasilającej stację transformatorową (...), wraz ze słupem średniego napięcia, będącym jej nośnikiem i podziemnej linii kablowej średniego napięcia 15 kV, prowadzonej w rurze ochronnej, od stacji Z-T2, do słupa linii 15 kV, o powierzchni 40 m².

Sąd nie uwzględnił zarzutu uczestnika postępowania nabycia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu przez zasiedzenie.

W myśl art. 305⁴ k.c. do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych, a zatem ma również zastosowanie art. 292 k.c., który mówi, że służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Przesłankami nabycia służebności gruntowej są: posiadanie nieruchomości w granicach służebności, upływ terminu zasiedzenia oraz istnienia trwałego i widocznego urządzenia (wyrok Sądu Najwyższego z 11 marca 2005 r., sygn. akt II CK 489/04 niepubl.). Przyjmuje się, że trwałym i widocznym urządzeniem w rozumieniu przepisu art. 292 k.c. jest tylko rezultat świadomego działania człowieka (wyrok Sądu Najwyższego z 10 stycznia 1969 r., sygn. akt II CR 516/68,

OSNC 1969/12/220) zaś przykładem trwałego i widocznego urządzenia na nieruchomości, z której korzysta posiadacz służebności, jest m.in. linia energetyczna, która z chwilą przyłączenia do sieci weszła w skład przedsiębiorstwa.

Uczestnik podnosił, że nabył przedmiotową służebność przez zasiedzenie. Wskazał, że jego poprzednikiem był Skarb Państwa. Uczestnik nie wykazał jednak następstwa prawnego, jak również kiedy i na czyją rzecz zasiedzenie mogłoby nastąpić. Powołał się na akta przedmiotowej sprawy, powołane orzeczenia i załączony przez niego plik dokumentów, którego moc dowodową Sąd ocenił już powyżej. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego uznać należało, że uczestnik nie wykazał zasadności podniesionego zarzutu zasiedzenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, na podstawie powołanych przepisów, jak w pkt 1 sentencji.

Jeżeli chodzi o wysokość „odpowiedniego” wynagrodzenia na rzecz wnioskodawców za ustanowienie powyższej służebności, Sąd przyjął za opinią biegłej rzeczoznawcy majątkowego, że powinno wynosić 2 778,00 zł, jak w pkt 2.

O kosztach Sąd orzekł jak w pkt 3 i 4 sentencji, biorąc pod uwagę, że interesy stron w ramach niniejszego postępowania były sprzeczne, zarówno co do samej idei ustanowienia służebności przesyłu, jak i wysokości należnego wynagrodzenia za tę służebność. Z uwagi na ustanowienie służebności zgodnie z wnioskiem i nieuwzględnienie zarzutu zasiedzenia, należało więc przyjąć, że sprawę wygrali wnioskodawcy. Tak więc, przy zastosowaniu [art. 520 § 2 k.p.c.](#) Sąd zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawców koszty postępowania, na które złożyły się: opłata sądowa od wniosku w kwocie 200,00 zł; zaliczka na opinię biegłego w wysokości 1 500,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika wnioskodawców – 240,00 zł, ustalone w oparciu o § 7 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490 t. j.) wraz z 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Sąd nakazał pobrać od uczestnika na rzecz Skarbu Państwa kwotę 4 947,67 zł z tytułu wydatków wyłożonych ze Skarbu Państwa na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 623 t. j.).